

מזכירות הממשלה

סגן נשיא

עמ' 2 מתוך 2

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה לענייני התיישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית
י' בשבט תשל"ט - 7.2.79

נכחו: חברי הועדה - השרים: א. שרון - יו"ר, ז. המר, ד. לוי, ח. לנדאו,
מ. נסים, ג. פת.

נציגי ההסתדרות הציונית העולמית: מ. דרובלס, א. כץ, ע. לוינסקי,
מ. שפירא, א. חבין, א. שנקר.

נעדרו: חברי הועדה - השרים: ש. ארליך, ע. ויצמן.

נציגי ההסתדרות הציונית העולמית: א. אביחי, ר. וייץ, ט. פרידמן

ש. תמיר - שר המשפטים
א. שוסטק - שר הבריאות
ש. אבני - המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
ד. בועז - משרד האוצר
א. בידץ - מינהל מקרקעי ישראל
מ. בצראי - משרד התחבורה
א. בראון - לשכת שר החקלאות
מ. בן מאיר - משרד החקלאות
ע. גרייצר - משרד הבריאות
ר. חביב - משרד האנרגיה והתשתית
אלוף א. טמיר - משרד הבטחון
י. מרגלית - משרד הבינוי והשיכון
א. לוטן - משרד האוצר
סא"ל ד. סתיו - משרד הבטחון
י. סיטרמן - משרד התחבורה
א. עטייה - משרד התעשייה, המסחר והתיירות
ש. רביד - החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית
העולמית
א. שילו - המנהל הכללי, משרד התחבורה

א. לישנסקי - מזכיר הוועדה

סדר היום:	הת/7	התחבורה ביישובים החדשים ביהודה, שומרון ורמת הגולן	א' 2
	הת/8	ביצוע החלטות הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית	
	הת/9	ההתיישבות בגליל - הקמת מצפים ותכנון יישובי קבע	א' 10
	הת/10	פרסונל רפואי ושירותים רפואיים ביישובים החדשים ביהודה ובשומרון	א' 25
	הת/11	שונות - דיווח בענינים שוטפים	א' 32

רשימה אזה צ'סר

הח/7. התחבורה ביישובים החדשים ביהודה, שומרון ורמת הגולן

היו"ר השר א. שרון: פותח את הישיבה.

היום נעסוק במספר נושאים. ביקשתי משר

התחבורה ומשר הבריאות למסור לנו על מצב התחבורה ומצב הסיעוד הרפואי

ביישובים החדשים ביהודה ושומרון, ובזה צריך לכלול גם את עזה; כן

ביקשתי משר הבינוי והשיכון למסור דיווח על מצב הבינוי.

נוסף לכך ביקשתי את נציגי חטיבת ההתיישבות

למסור לנו על מצב הקמת המצפים בגליל, נושא שהוזכר לא פעם בישיבות

הוועדה הזאת בהקשרים שונים. הקמת המצפים בגליל נמצאת במלוא קצב

הכנתם, ועל כך נשמע מפי שמעון רביד.

השר ח. לנדאו:

ברצוני להתייחס בדברי לקטע מסויים של

התחבורה הציבורית בעיקר ביהודה ובשומרון,

לאור ההחלטה שנתקבלה בוועדה באפריל 1978, אך ביצועה החל רק באוגוסט

1978. ניתנה אז הוראה לחברת אנד להפעיל תחבורה ציבורית במספר יישובים

ביהודה ובשומרון מסיבה פשוטה, שאין צורך להרבות בדברים עליה: לשמור

על קשר בין היישובים ביהודה ושומרון לבין שאר היישובים בארץ.

היישובים שנכללו בהסדר לאור ההחלטה, שבביצועה

החל לאחר תקופה לא קצרה, הם: תחבורה בין ירושלים לבין תקוע - שתי

נסיעות ליום; בין נתניה לבין השומרון - שתי נסיעות ליום; בין עפולה

לבין דותן - שתי נסיעות ליום; רמלה-בית-חורון-ירושלים - שלוש נסיעות

ליום; נבי-סלח-תל-אביב - 3 נסיעות ליום.

מדובר כאן בסובסידיה רצינית מאוד, כי העלות

של הנסיעות האלה במחירים של יוני 1978 מגיעה ל-3 מיליון ל"י, והסכום

השר ח. לנדאו:

שונה היום ממה שהוא היה אז. לא אכנס כאן לפירוט של מספר המשתמשים בתחבורה זו; לא זה הקובע, הקובע הוא שעלינו לספק תחבורה ציבורית ליישובים אלה; נצטרך לדון בעתיד כיצד להגיע לכך שהשירות יהיה טוב יותר, אולי לשנות שיטה מסויימת מבחינת הזיור. נצטרך למצוא דרך לכך, אם יהיה צורך, לאחר בחינת השאלה של העיבודים.

אי-לזאת ניתנו שירותים של תחבורה ציבורית:

בין ירושלים לבין מעלה-אפרים - שתי נסיעות ליום; בקעת בית-שאן וירושלים - שתי נסיעות ליום; ירושלים-מעלה-אדומים - שלוש נסיעות ליום. אנחנו מקווים שבקרוב יופעל גם קו התחבורה בין שילה לבין ירושלים. עלי להביא לידיעת חברי הוועדה שקו זה עדיין לא הופעל, ומתנהל משא-ומתן מעשי לביצוע ההסעה בקו זה.

עד כה מדובר על קווי תחבורה המופעלים על-ידי

חברת אנד. עתה אני עובר לקווי התחבורה המופעלים על ידי חברת דן: אלון-מורה-תל-אביב - 3 נסיעות ליום; בארים-אלקנה - 3 נסיעות ליום; זה כולל גם את אריאל ותפוח.

ישנה בעיה לגבי כפר יונתן לאור העובדה

שהדרך אליהם עוברת בציר הנפט, שאינו מאפשר תחבורה ציבורית כיום, ונצטרך לחפש דרך - בין על-ידי סלילת כביש מיוחד או מציאת פתרון אחר לכביש לאורך 3 ק"מ - כדי להבטיח את התחבורה הציבורית לכפר יונתן.

עלי לציין שהעלות של סלילת כביש זה של 3 ק"מ

לא נכללה בתקציב של משרד התחבורה. כל התקציב של משרד התחבורה לכבישים אינו מספיק אפילו לזה. דבר זה קשור גם לשר הבינוי והשיכון, כי מדובר כאן גם על עיבוי יישובים.

השר ח. לנדאו:

אני עובר עתה לתחבורה הציבורית ליישובי
רמת-הגולן המרכזי דרוסה וצפונה. זה מבחינת ביצוע ההחלטות שנתקבלו
בוועדה זו, והיה טיפול בהן בין החודשים אפריל-אוגוסט עד שהן הגיעו
לכלל ביצוע. אני מתיימר לומר בזה, כי פתרנו את בעיית התחבורה
הציבורית ליישובים. עדיין קיימות בעיות נוספות, אבל כפי שאמרתי
קודם, הדבר הקובע הוא קיום התחבורה וקיום הקשר, ואני חושב שמשרד
התחבורה רואה מחובתו לפתור בעיות אלו לאור מנחה זו.

כפי שאמרתי בעיית התחבורה לשילה עומדת
למצוא את פתרונה בימים אלה. קיימת בעיה חמורה שנצטרך להתמודד איתה,
וזו התחבורה לקרני-שומרון שעוברת דרך ראש העין ולא דרך כפר-סבא,
כאשר חברת דן אינה רשאית לעבור בכפר-סבא, כי חברת אנד היא בעלת
הזכיון על התחבורה לכפר סבא. אנשי קרני-שומרון נאלצים לנסוע לקלקיליה
באוטובוס ערבי ושם לתפוס אוטובוס של חברת דן שעובר דרך ראש העין.
אני מקווה מאד שנמצא פתרון לבעיה זו, כי כאן ישנה גם בעיה בטחונות
חמורה, ונצטרך לעשות כמיטב יכולתנו כדי להתגבר עליה.

זה הדו"ח שאני יכול למסור בדג"ע זה על מה
שבוצע. השאלה היא מה התביעות ומה עומד לפנינו ולמצוא לזה את הפתרונות
המתאימים.

היו"ר השר א. שרון: לגבי התחבורה לקרני-שומרון וגם לקרום לרעתי

קיימת בעיה קריטית, כי יש בעיה של אנשים
שצריכים לנסוע יום-יום למקום עבודתם. 60% ממתיישיבי קרום מתפרנסים
אמנם מהעבודה במקום, אבל יש הרבה אנשים שצריכים לנסוע למקום עבודתם
בעיקר בכפר-סבא. קיים כאן אבסורד מוחלט, שאנשים צריכים לקחת אוטובוס
ערבי ולנסוע נאלצים להמתין במרכז קלקיליה עד שמגיע אוטובוס של

היו"ר השר א. שרון:

חברת דן, שאיננו רשאי להכנס לכפר-סבא ונוסע בקו פתח-תקוה-ג'לג'וליה.
לפעמים קורה שאשה בודדה מחכה לאוטובוס בקליליה, וזו בעיה בטחוניית
חמורה. לדעתי דן אינו חייב לעבור בצומת רעננה, שיכנס בדרך אחרת ויסע
מג'לג'וליה דרך נווה-דמון לכפר-סבא. לא ייתכן שאזרחים יהיו חייבים
להשתמש באוטובוס ערבי, ולחכות לו בלב קליליה.

אורי בר-און:

באופן כללי אפשר לומר שהיחס שאנחנו מקבלים
מחברות התחבורה הציבוריות הוא למטה מכל
ביקורת. (השר ח. לנדאו: לא רק אתם). והדוגמאות לכך הן רבות וקשות.
אני אישית מטפל במשרד התחבורה בנושא של
התחבורה לשילה זה חודשים. זה אחד הנושאים הכואבים ביותר דוקא לאנשים
בנקודות יישוב קטנות, ואני חושב שאנחנו חייבים למצוא פתרון בהקדם.
ישנו צא הנושא של נבי-צלח שבזמנו סוכם
שהאוטובוס לשם ומשם יוביל רק יהודים, ומתברר שמכל-מיני סיבות האוטובוס
הזה עובר דרך הכפרים הערביים, וזה לוקח שעותיים עד שמגיעים לנבי-צלח
או חזרה, וזה לא בהתאם לסיכום שהיה.
סוכם בזמנו שלחרש ולתפוח יהיה אוטובוס שלוש
פעמים ביום. מתברר שלתפוח האוטובוס מגיע רק פעמיים: בבוקר ובערב,
וכאן רוב האנשים אין להם רכב משלהם. יש שם בעיות תברואה שמחייבות
תחבורתי קשר | שוטף. לפי דעתי לא היו אף פעם בעיות כל כך חמורות בשטח זה כפי
שהן קיימות היום, והכרחי שתהיה שינוי בגישה, ושהיה טיפול בבעיות אלו
מתוך גישה רחבה יותר.

השר ח. לנדאו:

אני מבקש מאד לקבל את כל הדברים האלה

בכתב, על מנת שנוכל לספל בהם.

היו"ר השר א. שרון:

הממשלה החליטה בזמנו שיש לאפשר לאנשי שילה

לחיות שם בבטחון, וסוכם על הקמת מבנים,

סלילת כביש ותאורה בטחונית - וכל הדברים האלה מתבצעים.

יוסף שפירא:

אני מצטער שאני היחיד כאן שצריך לדבר

בשביל הנולד. דיברנו על נושא התחבורה

בגולן לפני מספר ישיבות רב. אני מצטער שאיני יכול להגיע לחלק

מהישיבות, כי ההודעה על קיום הישיבה מתקבלת סמוך מדי למועד הישיבה,

ולא תמיד אפשר להתפנות.

היו"ר השר א. שרון:

קבענו שאחת לשבועיים ביום וביעיית הקיים.

ישיבה של הוועדה הזאת.

יוסף שפירא:

שר התחבורה הזכיר כאן את כפר יונתן שהדרך

אליו עוברת בציר הנפט. אי-אפשר לקבל דבר

זה, ולא ייתכן להשאיר ישוב כזה חודשים רבים בלי תחבורה; אפילו הדואר

אינו מגיע לשם, כי אומרים שמכונת של הדואר הנע אינה יכולה להגיע

לשם. איננו יכולים לקבל זאת, שחודשים רבים אחרי שהוחלט שהישוב

יעלה למקום זה, אי-אפשר לפתור את בעיית התחבורה, כיוון שהאוטובוס

אינו יכול לנסוע על ציר הנפט. זה אבסורד. אי-אפשר להשאיר ישוב

בלי אוטובוס, כאשר האוטובוס הקרוב ביותר הוא במרחק של 25 ק"מ.

זהו שירות רע שאנחנו עושים לאנשים שמתמסרים למשימה של בניית ארץ-ישראל.

אנחנו יודעים שאוטובוסים של אנד כן נוסעים בציר הנפט, אבל לכפר

יונתן אינם מוכנים להכנס. אני מבקש שיימצא פתרון לבעיה זו בהקדם;

וכן שתהיה דאגה שמכונת הדואר תביא את הדואר לכפר יונתן.

השר ח. לנדאו:

אני ביוזמתי העליתי בעיה זו ואמרתי שנצטרך להתמודד אתה. ישנן כאן גם בעיות בטחון שלא

בידינו לפתור אתן.

השר ז. המר:

אני מבקש להעיר הערה כללית שנוגעת לכלל המשרדים. אני יודע שבמשרדי אני מסתדל

לעשות כמיטב יכולתי בכל מה שנוגע ליישובים האלה בשטח החינוך. צריך לשחרר את הוועדה הזאת מהדאגה לפרטים שנוגעים לתחבורה או לבריאות. כל שר צריך להפקיד מישהו מאנשי משרדו, אם זה המנכ"ל או מי שימונה על-ידו, שיטע ליישובים השונים ויבדוק במקום מה הם הצרכים והדרישות. לא אנחנו כאן יכולים להגיד מה יש ומה דרוש. נציגי המשרדים צריכים להפגש עם האנשים במקום ויחד לעבוד תכנית ולדאוג לביצועה. צריכים לעשות כאן דברים שהמשרדים צריכים לעשות. כל משרד צריך לראות את הטיפול ביישובים האלה כמשימה לאומית על פי החלטות הממשלה.

אורי בר-און:

הדוגמה הטובה ביותר בשטח זה הוא משרד החינוך, אין שום בעיה בשום מקום.

שלמה אבני:

לגבי נושא התחבורה לכפר יונתן וציר הנפט - פורמלית לפחות וגם הנדסית ישנה הצדקה לטענה

של חברת אגד, אבל כאן אמרו שאוטובוסים של אגד בכל זאת נוסעים. ברצוני להביא לידיעתכם שבימים אלה השלמנו כביש חדש מיהודיה לקצביה, ושר הבינוי והשיכון יחנוך אותו פורמלית בעוד שבועיים. האם הארכת הכביש מקצביה לרושמייה ב-2 ק"מ יכול לפתור את הבעיה?

יוסף שפירא:

לא.

אהור שילה:

ברצוני לעמוד על התמונה בכללותה. ביהודה ובשומרון ישנה תחבורה סדירה ל-12 יישובים, ומה ל-6 יישובים על בסיס של נסיעות מיוחדות, וזה מחוץ למערך ולמעגל של שירות תחבורתי-ציבורי.

כפי שאמר כבר שר התחבורה, לשירות הזה יש מחיר, וזה מגיע ל-10,000 עד 15,000 ל"י ליום, לפי נתוני התנועה שיש לנו. בממוצע ישנם בין 5 ל-15 נוסעים באוטובוס. הבעיה היא בעיה של הפרט ולא כל כך בעיה של היישוב בכללותו. התדירות היא נמוכה; מדובר על 2 עד 3 נסיעות ליום, משום-כך הרבה מאד מהפרטים האלה אינם מקבלים תשובה לבעיות שלהם. לפני כשנה נדונה בוועדה הזאת ההצעה להציע ליישובים האלה רכישת אוטובוסים, ושלכל יישוב יהיה אוטובוס משלו, שינוהל על ידי היישוב ואולי יספק פרנסה למשפחה במקום, ואז תחושת הניתוק לא תהיה כל כך עמוקה. כרגע נוסעים בבוקר ובערב, לפעמים גם בצהריים, ובאמצע היום אולי יש עוד מספר נוסעים שאין להם תחבורה, ובפרטים הם חשים תחושה של בידוד, אבל אי-אפשר לפתור בעיות אלה על ידי תחבורה ציבורית.

היו"ר אשרא. שרון:

איני יכול בשום-פנים-ואופן לקבל גישה זו. כפי שהיא באה לידי ביטוי בהערה אחרונה זו.

לפי דעתי תחבורה סדירה זה ענין לאומי-מדיני, ולא יכול להיות שחבל ארץ מסויים לא יהיה קשור אל מוקדי המדינה מספרי הנוסעים שם הוא קטן. זה בלתי-אפשרי. מעולם לא נהגנו בדרך זו. זה חלק מהנוכחות והקביעות בשטח, ואני מציע שלא נסטה מסבב זה אפילו לרגע. אני מבקש מאורי לרכז את כל התביעות ותוספות

שישנן ולהעביר אותן למשרד התחבורה.

היו"ר השר א. שרון:

בהמשך להערתו של שר התינוך, שאני בהחלט מקבל אותה, אני מבקש בהזדמנות זו מהשרים הנוכחים כאן, שנקבל החלטה עקרונית הקובעת, שהוועדה פונה למשרדים השונים הנותנים שירות לציבור לבדוק אם וכיצד מתבצעות החלטות הממשלה הקשורות בהקמה ובפיתוח יישובים חדשים. כל כמה שארצה לטפל בכל הדברים האלה של מרפאה, תחבורה וכו', אני יכול לטפל בכל הבעיות האלה, כי אינני הכתובת למתן תשובות לשאלות המתעוררות בנושאים אלה. כל שרי הממשלה נושאים באחריות לביצוע החלטות הממשלה, וכל שר במשרדו צריך לטפל בנושאים הנוגעים ישירות לשטח פעולתו. לא ייתכן שיבואו לישיבת ועדה זו יטענו שבמקום מסויים אין אחות או אין רופא ואין אוטובוס. אני פונה בבקשה שכל שר יקח על עצמו לבדוק את הדברים במקום וכל אחד יטפל בתחום שלו בעזרת אנשי משרדו.

השר ש. תמיר:

היו לא פעם אי-הבנות בשטח זה. צריך שיהיה

ברור שהקמת יישובים זה עניין לוועדה זו;

הראנה לקיומם התקין של היישובים זה עניין למשרדים השונים.

השר דוד לוי:אני מבקש שיירשם, כי משרד הבינוי והשיכוןערוך למעשה למתן פתרון בהקדם לאותה נקודה

של עקיפת ציר הנפט - קשת, כפר יונתן וכו' - וזה ייעשה בחודשים הקרובים.

הח/9. בינוי ביישובים חדשים בגליל - הקמת מצפים

היז"ר השב"א. שרון: כידוע לכם אנחנו נמצאים בתהליך של הקמה -

בשנים הקרובות ממש - של 26 יישובים בגליל.

מדובר ב-8 יישובים באיזור תפן, הנמצא מדרום למעלות; 8 יישובים באיזור צלמון שבגליל המזרחי בכיוון לאיזור מינדל וחקוק; ו-9 עד 10 יישובים באיזור שגב, שהוא נמצא בגליל המערבי, מערבה לכפר הערבי סחנין-ערבה-וריר חנה.

אנחנו כרגע נמצאים שם בתהליך של הקמת 12

יישובים אלה, כאשר האחרים לפי התכנית יבוצעו לפי הסדר שנוכל לבצע.

אנחנו עמדנו בגליל בפני תופעה חמורה של

חשש לרזרבות של קרקעות המדינה שנתרו בידינו. מדובר בקרקעות המדינה בהיקף של כ-40,000 דונם, עם אפשרות - כתוצאה מהפעולה שנציג אותה היום - לגשת לייצור של 40,000-50,000 דונם של קרקע ממשלתית. כדי שנוכל

לשמור אותה כרזרבה לעתיד אנחנו החלטנו על הקמת מצפים שבהם אנשים

יעסקו בשמירת השטח, בגידור, בנטיעות, והם יהיו גרעינים להקמת יישובי

קבע במקומות אלה בעתיד. פרטים על כך תשמעו ממנכ"ל החטיבה להתיישבות.

נוכח המאמץ הכללי של ההתיישבות שקיימת היום,

וקיום כל כך הרבה יישובים שאינם מתוקצבים, ואין אפשרות לבנות אותם,

נקים בשלב הראשון 25-26 יישובים מתוכננים ונשמור בידינו בין 28 ל-32

מצפים במקומות שונים בגליל. במצפים האלה יטופל בין החודשים מרס עד

אוגוסט 1979, וזה יתן לנו רזרבה קרקעית ל-20, 30 או 40 השנים הקרובות לפעולות התיישבות מסוגים שונים, התיישבות עירונית, כפרית וכו'. הזכרנו

את עניין יהוד הגליל לא פעם בישיבות שלנו, ואני רואה את הקמת המצפים

שעומדים להקים עכשיו כאחד הדברים להגיע למטרה זו.

שמעון רביד:

אנחנו עומדים בגליל בפני שתי בעיות עקריות:

ראשית, בעיות הדמוגרפיה ובעיות הפרישה בשטח.

אני אומר מראש, שאין ביוזמה של חסיבת ההתיישבות, אם בהתיישבות עירונית או בהתיישבות כפרית, לפתור את בעיות הדמוגרפיה, לא לזה מיועדים היישובים בגליל. בעיית הדמוגרפיה צריכה להפתר על ידי יישוב צפוף. תפקיד ההתיישבות הכפרית בגליל, שתכנית זו היא חלק ממנה, להבטיח פרישה במרחב בקרקעות שהן בבעלות המדינה, ועל ידי זה שלא כל עיר שצריכה לפתור את הבעיה הדמוגרפית תפתח כאי בתוך היישובים שסובבים אותה, ושלא ייווצר מצב שמיישוב אחד לשני צריך לנסוע דרך אוכלוסיה ערבית.

בחרתי להביא מפה זו בפניכם, כי היא טובה

יותר מכל מפה אחרת ומשלימה את המצב בגליל, וכי צד התכנית שלנו מנסה לתת תשובה על בעיית הפרישה.

(תיאור על המפה) העיגולים האדומים הם יישובי

המיעוטים בגליל. העיגולים הירוקים המלאים הם היישובים היהודיים בגליל

בפרפורציה לאוכלוסית הגליל. את האוכלוסיה הזאת מאפיינים שני דברים:

ההתיישבות הכפרית בשלבים הראשונים אחרי קום המדינה התרכזה לאורך הגבול

עם לבנון, ובצדק. היתה חשיבות ממדרגה ראשונה לייצב את הגבול כאן,

ולא ליצור רצף ערב בין מה שקורה מעבר לגבול ובין אמצע האוכלוסיה

הערבית הקיימת מצד זה.

המשאבים הקונבנציונליים לא הספיקו כדי

מבחינת התעסוקה.

לתת תשובות ליותר יישובים עד שלא נמצאה דרך גם בנושא של היישוב

הכפרי שמבוסס על מטעים ולול, אי-אפשר היה לחדור למרכז הגליל.

דבר שני שמלמדת מפה זו, אם חברי הוועדה

יצינו לעצמם איפה עובר הקו של המדינה לפי תכנית החלוקה, הרי קו

הגבול וכל האיזור הזה היה מחוץ לתחומי החלוקה של שנת 1947. זו המטרה

של שלושה איזורי ההתיישבות שהם: איזור תפן, איזור שגב ואיזור צלמון.

שמעון רביר:

העיגולים הירוקים החלולים מסמנים את המקומות

שבהם אנחנו רוצים להקים עד 29 מצפים, שבכל אחד מהם יהיו בין 300 ל-400
דונם בבעלות המדינה ועד 4000 דונם בריכוזים שונים.

תפקיד המצפים לנתק את כושר השמירה על הקרקעות

מקצב הקמתם של יישובי הקבע, היות ולאור קצב הקמת יישובי הקבע בשנים
האחרונות - גם אם ייעשה מאמץ מיוחד - לא נוכל להגיע ליותר מהקמת 5 עד
7 יישובי קבע בשנה בגליל. פירושו של דבר שאנחנו חייבים, בגלל העובדות
שנוצרות בשטח, - ליצור איזו שהיא מערכת שתבטיח ^{כי כאשר} לגנוץ ליישוב 20,000-
30,000 או 40,000 דונם קרקע שעומדת לרשותנו היום היא תעמוד לרשותנו
גם כאשר נוכל לבנות את היישובים.

לאור העובדה שאיננו יכולים להקים יישובי קבע

בקצב מהיר גם מבחינת העלות ומבחינת הפרוגרמה, הרי לפי תכנית המצפים
אנחנו עושים את הדברים זמניים בעלות יחסית נמוכה, והייתי אומר, בהשקעה
של כ-10% או קצת פחות ממה שעולה להקים יישוב קבע בשנה הראשונה. זה
לא בא במקום, אלא תחנה בדרך להקמת יישוב קבע.

מתוך 29 או 32 המצפים כ-20 יאוישו על ידי

גרעיני התיישבות אשר מצפים זה כבר לעלות על הקרקע, או גרעיני נח"ל
שיתנו שנת שירות שלישית כשירות ביישובים, והם יחזיקו את הנקודות
בצורה של מאחזים שנתיים, כאשר התעסוקה תהיה ראשית כל להשגת המטרה
שלשמה הוקמו המצפים: שמירה על השטח על ידי גידור וייעור וכדומה.
יש סידור עם המועצות המקומיות ביישובים

הסמוכים על עבודות חוץ במידה שלא תהיה מספיק תעסוקה בפונקציה
העיקרית של המצפה. 20 המצפים יוקמו במקומות שבהם יש מחשבות ראשונות
על אפשרויות של הקמת יישובי קבע בעתיד הרחוק יותר.

לגבי 10-9 מצפ"ם נוספ"ם שבהם קשור הנושא

לשם אינפורמציה - התקציב לכל הפרויקט

בתקציב של השנה הבאה לגמר אמצעאמץ הפרויקט. בימים אלה אנחנו

נוספת לנסות לגמור את המצפים ככל שניתן בהיקף כזה בזמן אחד ולא

למשוך זאת על פני תקופה ארוכה; אלא שבתקופה הקרובה יעמדו בפני

הקמת 26 נקודות, כי לגבי מספר נקודות יש אצא בעיות אם זה בקשר

לשטמורת טבע או בקשר לבעלות פרטית על הקרקע. בין 20 ל-26 נקודות

שמעון רביד:

אנחנו מקווים שתאיישנה עד גמר שנה זו, והמפה הזאת שלפניכם ממחישה את הפיזור של הנקודות בלב מרכז הגליל (העיגולים הירוקים החלולים).

אני חושב ומקווה שתמונתה הגליל מבחינת

נוכחותנו בו, בעיקר לגבי ריכוזי האדמות, - אא נצליח להגיע לכך שהתמונה תהיה אחרת לגמרי בקיץ הבא. על-ידי הפעולה הזאת אנחנו מעריכים שנוכל לשים את ידינו בבטחון על סדר גודל של קרקעות רב יותר, על ידי עצם הקמת המצפים וגידרום, ועוד מספר כזה על ידי פתיחת הגישה לנושא הייעור בהיקף כזה.

זאת אומרת, שאנחנו למעשה מתוך כ-140,000-

150,000 דונם נוספים שישנם בבעלות המדינה באיזורים אלה, על קרוב ל-100,000 דונם נוכל להשתלט בעזרת התכנית הזאת על ידי נוכחות ממשית.

אברהם כץ:

מרביתם לאחרונה להשתמש במשפט: מעט מדי

ומאוחר מדי. אני רוצה לעשות פרפרזה על

המשפט הזה, זה לא מעט מדי ואני מקווה שזה לא מאוחר מדי, אבל לגבי

הגליל צר לי להגיד שאני חושב שזה מאוחר מי, ומי שמכיר את המצב

בשטח יסכים אתי. אנחנו עשויים לזכות בגולן, כי זה שטח בטחוני,

ולהכניס שם כל מה שאנחנו רוצים, אבל עלולים להפסיד את הגליל, וזה

הרבה יותר חמור. אני מחייב כל פעולה שתיעשה בקצב מהיר יותר

ואינטנסיבי של השקעות בשטח, וכל אחד צריך לעשות במיגזר שלו כל

מה שאפשר כדי לעודד ביצוע התכנית הזאת.

שאלה לגבי כוח האדם - שמעון התייחס כאן

לנרעיו התיישבות. האם מדובר על גרעיני התיישבות קיימים או נרעיו

התיישבות מתוכננים? מה עושים בשאלת כוח-האדם לגבי המצפים המתוכננים?

אברהם כץ:

בזמנו דובר על יוזמות פרטיות וחצי פרטיות

בכל היישובים בגולן ובגליל. גם הם מהווים נוכחות מסויימת בשטח, האם יש תוצאות ליוזמות כאלה?

האם השטחים המיועדים למצפים נקיים מכל מבנה או מטעים, או דברים אחרים שקשה לעסוק בהם, והם עלולים להפריע.

שמעון רביד:

לגבי כוח האדם - המדובר ב-20 מצפים

תנועתיים ואמנו מקווים שהחל מחודש יולי

השנה כל 30 המצפים יהיו מאויישים בקצב של 4-5 לשנה שבעת יי הפכו ליישובי קבע. הלוואי שיכולנו לקלוט את כל הגרעינים שממתינים בתור

לעלות על הקרקע. בשנה זו נוכל לאייש מצפים בכ-500 איש, שבחלקם לעלות,

הם גרעינים שמוכנים כבר עכשיו | למרות הידיעה שזה יקח עוד הרבה זמן עד שהם ייפכו ליישובי קבע; חלק מהם הם גם חלוצים.

ב-20 מצפים יהיו בערך כ-400 איש. בתוך

המצפים האלה יהיו 5 היאחזויות נח"ל זוטא. אנחנו נכניס נח"ל במקומות

שיש לנו בעיה שם להחזיק את השטחים; אם זה שטח אש של הצבא איננו

רוצים להכריז על ביטולו. בכל המקומות האחרים אין שום בעיה פיזית

שמפריעה. המצפה נמצא במרכז בין 300 ל-400 דונם, שזה המינימום,

עד לזיכרון של 4000 דונם בצירוף מסויים.

לגבי הנושא של היוזמות הפרטיות - 10 מהמצפים

שמונים להשלמתם מבין ה-20 או 29 המצפים, הם פתוחים לצורות התיישבות

יותר חופשיות מאשר הצורות הקונבנציונליות. זה במסגרת החובה שתוטל על החובה

האנשים שלא להעסיק ערבים, והם יצטרכו לקחת את ~~אמצעים~~ עליהם עצמם,

להקים איזה מבנה יחסית חופשי ~~אמצעים~~ בנוסף של יישוב קהילתי או לי

יותר גדול, והתגוררות לצרכי אספקת שירותים מוניציפליים.

שמעון רביד:

בהתאם לדיונים שקיבלנו גם מאנשים שהגיעו דרך
להתאחדות האיכרים ולפי הפניות שיש לנו, יש מספיק מועמדים שמוכנים
ללכת לצורת התיישבות קצת יותר חופשית. אנחנו רואים בזה ברכה לפחות
לתקיעת יתר.

ה"ר השר א. שרון: איננו יכולים לתת הנחייה שלא להעסיק ערבים,
ישראל, והם זכאיים לקבל עבודה כמו כל יהודי,
כי הערבים הם גם אזרחי | אבל אני נתתי הנחייה חד-משמעית שהחווה
שייחתם יהיה כזה, שאם יתגלה אפילו החשש הקל שבקלים, שעל ידי
הפעולות האלה ניתן לגייס מצייה להתיישבות ערבית במקומות אלה, המתיישבים
היהודיים יפוננו מייד. בכל הפעולה הזאת מדובר על שמירת רזרבה של
קרקע ל-20 או 30 השנים הבאות להתיישבות יהודית בגליל על צורותיה
השונות. מבחינה זו ההנחייה היא חד-משמעית אפילו אם זה נראה כגורם
מגביל, אבל גם בפגישה עם נציגי התאחדות האיכרים דיברנו על זה, שיהיה
ברור לכולם שלא תהיה שום התיישבות כזאת שבחסותה תתחיל התיישבות
ערבית באותו מקום, וקיבלנו את הסכמתם ותמיכתם.

עקיבא לוינסקי: כולם יודעים עד כמה הדבר הזה חשוב, אבל
אני רוצה לערער על הקונצפציה. אמרתי
אותו דבר בדיון בהנהלת הסוכנות כאשר אישרו את התקציב לביצוע
הפרויקט הזה.

מצד אחד אני מקבל את ההנחה שעל ידי זה
אנחנו מכינים לנו אפשרויות לרזרבה קרקעית ל-30 או 40 השנים
הקרובות. אבל יחד עם זאת אני חושב שאנחנו חייבים כאן להחליט
לעצמנו שאיננו רוצים לחכות 20 או 30 שנה, באשר ברגע שזה כך מתקבל
וכך נתכנן, והאנשים ידעו שהם יושבים שם באופן זמני, השאלה הדמוגרפית
לא תיפתר שם אף פעם. חלק מהם יכולים להפוך מוקדם יותר ליישובי
קבע, אבל זו שאלה של כסף ולא שום דבר אחר.

עקיבא לוינסקי:

אני מציע שלושה דברים למחשבה. האחר, ענין

יישוב הגליל יש לראותו כמשימה לאומית-יהודית, וזה דבר שהסוכנות יכולה לעסוק בו ולעורר בו עניין.

דבר שני, אנחנו נמצאים כמעט במצב שהיה

בתקופת המנדט, יש אנשים, יש קרקע ולא מיישבים. הוויכוח היה אם בכלל צריך התיישבות בגליל.

איפה היה ויכוח כזה?

היו"ר השר א. שרון:

היה א ויכוח על המשקל שיש לייחס לגיוס

עקיבא לוינסקי:

הכספים בעולם היהודי; התחילו להגיד

שההתיישבות החקלאות הגיעה לסופה ואין צורך יותר. יש לי שלוש

חזות-דעת של פרופסורים שצריך להקטין את ההתיישבות החקלאית. עניינו בגליל בפירוש מחייב לעשות זאת.

דבר שלישי, זה שאנחנו אומרים שעל ידי

המצפים האלה אנחנו רוצים להבטיח רזרבה קרקעית ל-20 או 30 שנה, אינו

עונה על הבעיה. אם האנשים לא ידעו שתהיה שם תעסוקה הם לא ישובו

שם. צריך לעשות תכנית משולבת בשני הדברים. אני מבין שערך אי-

אפשר להגיד בכל מקום אם יהיה שם יישוב קבע או לא, בחלק או לי כן,

את אלה צריך לקדם במסגרת שלוש השנים הקרובות. לכן באיזור

ההתיישבות צריך להתחיל לתכנן התיישבות מעשית.

צריך לראות כמה דברים במשולב. בגליל אנחנו

מדברים על הקרקעות אאל האלה, אבל יש גם אחרים. אני חושב שבמסגרת

זו צריך להקדיש תשומת לב גם לפיתוחה של צפת וגם של נצרת עילית.

צריך ליצור אפשרויות תעסוקה כדי שאנשים יתקרבו למקומות אלה. אם

לא תהיה עבודה במקום כמו צפת ונצרת עילית - ששם אין שום מרכז

עירוני לפעולה ציבורית-תרבותית, אין קולנוע, ועל ידי זה מבריחים

עקיבא לוינסקי:

אנשים מהאיזור. אם נחזק את צפת ונחזק את נצרת עילית, ונדאג
לאיזורים האלה זה גם כן יכול לעזור. בשלב זה גם ארגון ענייני
התחבורה יכול לעזור. הגליל כולו צריך להיהפך למקום משיכה
להתיישבות יהודית.

אני חושש כל הזמן כאשר מנסים להציג זאת
כמאוזנים, באשר יש גם צד לא פרודוקטיבי ופרובלמטי בעניין זה. הייתי
שמה אילו כולנו היינו מתאחדים על עניין זה.

היו"ר השר. א. שרון: אנחנו רואים זאת בריוק באותה צורה. יש
כרגע שלב אחד, שמוכרחים לתקוע יתר בכל
המקומות האלה. זהו מיבצע שבהיקף כזה לא בוצע אף פעם. אולי בשנים
עברו ובשנים שהיה כוח צוות לעשות דברים כאלה.

עקיבא לוינסקי: מתוך אותה הרגשה תעמוד שאלה של כלים כדי
לעשות זאת. נעשה כל דבר על מנת לכוון כל
אפשרות בזמן הקרוב ביותר ונעמוד בלוח הזמנים.

היו"ר השר. א. שרון: ב-12 מקומות מתוך ה-29 מתנהלת כבר עבודה
של פריצת דרכים, הכנת מישטחים וכדומה.

השר ש. תמיר: לגבי הדברים שנאמר כאן על שטחי ארץ ישראל
לפי תכנית החלוקה של 1947 - אני מפליץ
להביא בחשבון שזו אינה תכנית פנטסטית של אז, כי גם כיום יותר ויותר
עברים מתייחסים לזה ברצינות. (השר ז. המר: מי מתייחס לזה?) בעיקר
הערבים, אבל תמצא גם יהודים שמזכירים זאת.

השר ש. תמיר:

המסקנה הנגזרת לדעתי בעקבות דברי עקיבא לוינסקי, שבהקשר למבצע זה, שהוא חיובי כשלעצמו ויש לברך עליו, כדאי היה - איני יודע אם זה שייך לוועדה זו או לוועדה לענייני הגליל, שהוקמה בישיבה האחרונה של הממשלה, והיא צריכה לספל בזה - לספל עירוניים בנושא של יישובים אאאאאא נוספים בגליל, אם מדובר על קצב מעשי ופסיכולוגי כאחד, עם כל חשיבותו של הנושא, את המצוקה העיקרית הדמוגרפית זה אינו פותר ל-5 או 7 או 10 השנים הקרובות.

איני יודע כלל אם יש תכנון ליישובים עירוניים בגליל בקצב שישים לאל כל מחשבה לריחוק הגליל או הרפייתו מבחינה לאומית, מבלי להזכיר את ענין 1947.

אני מציע שדבר זה יבורר אאאא בין יו"ר הוועדה הזאת לבין יו"ר הוועדה לענייני הגליל, כדי שהנושא של יישוב הגליל לא יפול בין שתי הוועדות.

אלגבי המנסה שהמחזים האלה ישארו עבריים.

אני מציע אאאא כאן לנהוג בזהירות מירבית. לא חשוב אם ייאמר פה בוועדה או שזה ייעשה בחוזים. הממשלה כממשלה לא תוכל להכין חוזים כאלה.

(שמעון רביד: הסוכנות יכולה). אני מציע שנושא זה ייבדק במשרדי שלנו, כאשר הכיוון שעליו נרמז חייב להיות ברור שהכל בידי הסוכנות, ואז אפשר להחליט על המקום ללא חששות ולהבטיח זאת.

היו"ר השר. א. שרון: איני יודע אם השר לוי כבר השתתף בישיבות

הוועדה הזאת, אני מקדם אותו בברכה. לפי

החלטות הממשלה ישנה ועדה אחת המחליטה על הקמת יישובים עירוניים או כפריים משני צדי הקו אאאא, או בחלקי ארץ-ישראל, וזו הוועדה הזאת

המשתפת להנהלה הציונית ולממשלה. מה שנוגע לטיפולם וקידום של יישובים אחרים, ומתן דחיפה נוספת - למטרה זו הוקמה ועדה, שבהחלט אאאא צריך להיות מנע אתה, מאחר ומדובר באותם האנשים, אבל לגבי

היו"ר השר א. שרון:

עצם ההחלטה ועדה זו לא רק רשאית, אלא זה בדיוק תפקידה המוגדר הן בהחלטות הממשלה הקודמת, או בישיבה הראשונה או השניה של הממשלה הנוכחית, שאישרה את סמכויות הוועדה כפי שהצגתי אותן בפניה.

אני חושב שהערות שר המשפטים בנושא הערכים

היא נכונה מאד. אני הסתייגתי בנושא זה גם קודם, אבל ישנה בעיה,

לכן נמצא פתרון בנושא זה בכיוון הסוכנות היהודית והקרן-הקיימת

והן בלבד, והקרן הקיימת לישראל נותנת יותר בטחון בתחום זה.

אני מבקש לקחת לשימת לב את הערת המשפטים

ולהיעזר בשירותיו של משרד המשפטים בניסוח החוזה. הממשלה חייבת

להיות זמירה בעניין זה בצורה מוחלטת.

האם הוועדה הזאת היא הוועדה המוסמכת

השר ש. תמיר:

לגבי יישובים עירוניים?

הנושא הזה נדון בהרחבה לא אחת בוועדה זו.

היו"ר השר א. שרון:

אם אקח לדוגמה את מעלות שאנחנו רוצים להביא

את אוכלוסייתה ל-50,000 נפש, ומי יתן ונניע, אני מאחל לכל עיר בגליל

שתעלה ותגדל, במידה רבה אנחנו ניתן פתרון לבעיה הדמוגרפית, אבל בשום

אופן לא ניתן פתרון לנקודה שמעוררת את דאגתך וציינת אותה בתחילת

דברך, על כך שהמחשבות על מפת 1947 לא נכזבו, אלא שהן קיימות ושרירות,

ואפילו צוברות לאחרונה. אנחנו יודעים שיכולה להיות עיר גדולה ביותר

בגליל במקום אחד, והגליל לא יהיה שלנו. מטבע הדברים שההתיישבות

החקלאית נותנת לה שליטה בשטח, כי מדובר בשטחי מרעה של אלפי דונם

מגודרים, מטעים, מיתקן מים וכדומה, שמחייבים רציפות ודרכים.

הייתי אומר שאלה בעיות בהגנה המרחבית.

יש כאן אמצע מערכת שלמה של עשרות מרכיבים שנותנים אפילו לאוכלוסיה

התיישבות 7.2.79

21.

היו"ר השר א. שרון:

קסנה, ואני מקווה שהאוכלוסיה כאן תהיה גדולה. אני מציע שנקדיש
לכך דיון ואלה הנושאים באחריות נוספת בנושא זה יציגו את תפישתם,
אם מדובר בשליטה בשטחים לא מצאנו עד היום שום דרך יותר טובה מאשר
דרך זו של התיישבות קונבנציונית. אפילו שטחי האש שלא נראים בעינינו
כדבר פשוט, כי מערכת הבטחון מיועדת למטרות אחרות, שמולה מערכת
ההתיישבות בגליל יש בה הרבה בעיות יותר מכריעות וחשובות, אפילו
שטחי האש חודרים לשטחים של אוכלוסיה ערבית, בעוד שההתיישבות יהודית
היתה מונעת זאת. אני בעד הפעלת אחרים כאן לפתרון בעיות באשר
לקרקעות ככל שניתן. אבל לגבי השליטה בשטח מדוע מוכרחים להיות
דכאים בתפוצה של התיישבות יהודית, זה מובן מאליו.

השר דוד לוי:

אם ברור לי שעל בעיה רצינית זו של החישובים

הדמוגרפיים לא זו התשובה. זה לא יהיה
הגליל ולא יישוב הגליל. מבלי שדברי יישמעו כהתעלמות מהקשיים, זה
הפתרון הקל ביותר, ולדעת לא יקדם את המחשבה ליישוב הגליל. זו
תשובה חלקית וספק אם היא תעמוד במבחן, ואם היא תעמוד בסכנה הזוהרת
שמאיימת על הגליל. קשה לי לקבל בשנת 1979, עם כל מה שעשינו ועושים,
את התפישה שמחזירה אותנו לתקופה של חומה ומגדל, משום שהמיצפים
לדעתי לא ישיגו את היעד הזה שהיינו רוצים, ואני חושב שהם ירחיקו
אותנו מההתמודדות האמיתית עם הבעיה, כי יש לנו תשובה: הקמת מיצפים.
אבל מאחר שהנושא כבר מופעל בשטח, אני מבקש
את היו"ר לראות בהחלט את המיצפים כהיערכות אמיתית מצדנו לתכנון
ויישוב הגליל. כי אם לא נעשה כן אני מסופק מאד אם התשובה הזאת
יהיה בכוחה, ויהיו החוקים אשר יהיו, לעצור את הסכנה הזוהלת והמאיימת.

השר דוד לוי:

נוציא צווים וניצור מתח, אבל כאשר אין יישובים ואין יהודים במקום, שום דבר לא יעזור בעד אותה סכנה.

לכן אני מבקש שבישיבה הבאה נעמיד על סדר יומנו

את התכנון של יישובי קבע בגליל. אני עומד להורות למשרדי להתכונן לכך לפחות מבחינת התכנון.

להחשת בניית 26 יישובים

האם אתה מתכוון אלאא לתכנן את המושבות?

היו"ר השר א. שרון:

שכרנע נמצאים בתהליך הקמתם, או לתהליך

הפיכת המיצפים ליישובי קבע?

להפיכת המיצפים ליישובי קבע.

השר דוד לוי:

ישנם גרעיני התיישבות שמחכים בחוץ-לארץ

היו"ר השר א. שרון:

למעלה מ-3 שנים ואין תקציבים ליישובי

קבע. אנחנו עומדים בשארית כוחנו מבחינה כספית. יש גילויי רצון

להתיישב, שלא היה עד עכשיו, של כל תנועות ההתיישבות מאז שנות ה-30.

בשנות ה-50 היה גל התיישבות כתוצאה מאילוצים אחרים.

נצטרך לקבל דיווחים איפה עומדים בבניית

היישובים שהיו מתקצבים לשנה הקרובה ועוד לא התחלנו לבנות אותם.

יש פיגור גדול כתוצאה מההחלטה המבורכת על הגדלת היישובים, והפיגור

גדל בשנתיים האחרונות, אפילו לגבי יישובים שתוכננו על-ידי הממשלה

הקודמת ועל-ידי הממשלה הזאת. בסך הכל זה מסתכם ב-57 יישובים ואם

נוסיף את ההיאחזות ברפיח, נעמה ליד יריחו מגיעים ל-60. זה פי שלושה

ממה שהיה מקובל בשנים טובות. אנחנו עומדים בפני שוקת שבורה.

התיישבות 7.2.79

שמו

23.

היו"ר השר א. שרון:

אני רואה מה יש ביריניו כרנע, והמגמה היא לעשות מה שאתם אומרים, ולהציג מה מהמקומות האלה יכול להיות יישוב קבע ומה רק שטחי מרעה או מקום מרפא.

אורי ביינס:

נושא הפרישה של המיצפים הוצג כמרכיב

של שמירת הקרקע. בהמשך לדברי שר הבינוי

והשיכון, ברצוני להביא לידיעת הוועדה, שממשלת ישראל החליטה בשנת

1974/75 על תכנית ליישוב הנליל שבמקבוצת המדינה הפקיעה 20,000 דונם

בנליל, ומתוך זה 10,000 דונם היו אלא קרקע של המדינה, ו-10,000 דונם

הנותרים חציים מפרטים ערבים וחציים מפרטים יהודים. מ-5000 דונם של

קרקע יהודית שהופקעה הם באיזור צפת ונצרת 2800 דונם, וכ-2000 דונם

באיזור כרמיאל. הקרקע בסקטור הערבי מאז שנוצעה ההפקעה היא ללא

מצב של פעולה, ולמדינה אין שליטה עליה, כי התכנית לא מומשה, והסכנה

היא שאם זוכרים שביום ההפקעה היה "יום האדמה" וכאשר נבוא לממש זאת

נעמוד בפני "עמי אדמה" נוספים. לכן חשוב שהממשלה תקבל החלטה למימוש

החלטה הקודמת. מדובר באלפי דונם שבכוחם להגדיל את צפת ואת כרמיאל.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש לקבל מכם בעניין זה חומר בכתב,

כדי שאוכל להביא את הדבר הזה בפני הממשלה.

ס. דרובלס:

אני מסכים עם שר הבינוי והשיכון, שמתרון

המיצפים הוא לא מתרון קבע, ואנחנו נמצאים

במצב שחייבים לתפוס את השטח. בנליל יש כל יום דברים חדשים. אנשים

שונים שם היום מתפשטים על שטח נוסף שבהם מתוכנן להקים מיצפים.

מבחינת יישובי הקבע בגליל יש 10 תכניות

היום שאפשר להתחיל לבנות לפיהן, אבל הבעיה היא תקציבית. 4 מהמיצפים

נוכל בשנה הבאה להעביר ליישובי קבע. ועדה זו החליטה על תכניות
כפריות

יישובי קבע בכל הארץ, מהם כ-20 תכניות קצאצא אצל משרד המגורים.

מתוך 60 מחכים לתקציב. 54 גרעיני התיישבות מחכים במקומות זמניים,

ואינם יודעים תוך כמה זמן נוכל למצוא להם פתרונות. בקצב של היום

עוד 4 או 5 שנים יחשיכו לגור במבנים זמניים, לפי קצב התקציב בשנה

זו. עובדה שער היום לא יכולנו להתחיל ביישובים במסגרת התקציב של

השנה הזאת. לפי המסגרת התקציבית לשנה הבאה נצטרך לעשות משהו.

לכן גם צאצא בקשר למבנים בגליל רצוי שהממשלה תתן דעתה על כך.

היו"ר השר א. שרון: למיכום הדיון בסעיף הזה, אני מציע לרשום

שהוועדה שמעה את הדברים, והיא יכולה לברך

על הטיפול בנושא זה, עם כל ההערות שנרשמו כאן והן תזכינה לטיפול

מצד המבצעים, כי כל ההערות היו ענייניות ונגעו בנושא.

כמה מה-29 מיצפים צריכים להיות יישובים

ע"ר ז. המר:

ממש?

ה

בין 15 ל-20.

שמעון רביד:

זה במסגרת השאיפה שמסגרת מבחינה תקציבית.

היו"ר השר א. שרון:

שמהם

26 יישובים: 8 + 8 + 10 אצא כרגע בתהליך כזה

של בנייה או הכשרה נמצאים 12.

הח/10. שירותים רפואיים ביישובים החדשים ביהודה ובשומרון

היו"ר הר א. שרון: אני מבקש את שר הבריאות למסור על השירותים הרפואיים ביישובים החדשים ביהודה ובשומרון, ואני מציע לכלול בזה גם את היישובים ברצועת עזה.

השר א. שוסטק: הטיפול בשירותים הרפואיים התברואתיים ביהודה

ובשומרון עד היום היה מקרי בהחלט. הוא לא

היה מסודר, לא היה יסודי, לא מתוכנן, אלא טיפל בכל מקרה לחודש ההשגחה העליונה שמרה על המקומות האלה והאנשים שעד היום לא היו מקרים קשים וחמורים, ואיך שהוא הענין אצל טופל באופן ארעי. עכשיו אנחנו עומדים בפני מצב שענין זה צריך לקבל פתרון יסודי וטיפול יסודי ומסודר, כפי שזה מקובל בכל היישובים.

ישנם שני הצדדים של השירותים האלה. ישנו

הצד התברואתי, שהוא שייך תמיד לאיזה שהוא מוסד מוניציפלי, אם זה בנוגע לביו, לאיסוף האשפה או אספקת מים. כל השירותים האלה נמצאים באחריותה של המועצה האזורית, אשר צריכה לטפל בכל הדברים האלה. ביישובים האלה חסר הייסוד הראשוני הזה. אין כתובת אחידה שהיא אחראית לטיפול בשטחים אלה. בנוש עניון יש טיפול מצד המועצה האזורית, אבל בשומרון ובמקומות אחרים אין כתובת שאחראית לשירותים התברואתיים. הצד השני אלה השירותים הרפואיים, הטיפול הרפואי והמרפאתי; טיפול של הרופא המקצועי, וגם הטיפולים באם ובילד, מניעת מחלות, כל מה שטעון טיפול. העניין הזה עד היום היה מקרי והוא גם היה מפוצל בצורה כזאת שהיום אי-אפשר לסבול מצב זה.

השר א. שוסטק:

האנשים שגרים במקומות האלה מבוטחים

בקופות חולים השונות, וקופות-החולים צריכות להגיש לאנשים את העזרה הדרושה. עד עכשיו היה מצב שאדם שבא למרפאה של קופת-חולים

הוא מקבל את הטיפול הדרוש. אבל ברוב היישובים ביהודה ובשומרון

אין מרפאות מסודרות, בצורה כזאת שאפשר לקרוא להן מרפאות.

ישנה בעיה של כוח האדם הרפואי, יש

מקומות שבהם גרפם רופאים במקום, וזה מציל הרבה מאד מהמקרים,

אבל אין אחיות במקומות אלה. אנהנו נחקלים לא פעם במקומות אלה

בקופת-חולים שצריכה לספק את השירותים האלה והיא טוענת שאינה

מסוגלת לגייס את כוח האדם הדרוש למטרה זו.

למשל, היתה לנו בעיה שכבר דנו בה והחלטנו

לעשות כל המאמצים, וביקשנו מההבא שלרשותנו עז מרות כל שנה מאות אחיות,

אנף הסיעוד במשרד הבריאות פנה לצבא ובא בדברים עם הנורמים הנוגעים

בדבר בצבא, והוחלט להפריש 5 אחיות שתוכלנה לשרת במקומות היישוב האלה.

אז הדבר סוכם, והנה בא ראש אנף כוח האדם בצבא והשיל ויטו על החלטה

זו, והוא טען שאינו רוצה לשלוח אחיות לשטחים, ודבר זה טעון אישור

מיוחד. אחיות אחרות אינן בנמצא. בדרך-כלל האחיות צריכות לשהות

שעות רבות ביום במקומות היישוב האלה. היום הדבר מסתדר על ידי זה

שפעם בחודש בא רופא גניקולוג או רופא מקצועי אחר. דברים אלה אינם

ניתנים יותר לפתרון בצורה כזאת.

בניית המבנים הדרושים למרפאות אינה בשמיים;

אפשר גם להשיג את הציד הדרוש למרפאות, אבל הבעיה העיקרית היא כוח

האדם המקצועי הדרוש.

יש לי כאן דו"ח מלא על כל מקום ומקום, אספה

יש איזה שהוא פתרון רפואי, וישנם מקומות שהם מטש ערומים לגמרי מבחינת

העזרה הרפואית, ובעיקר בשומרון. בשומרון המצב החמור ביותר מכל

השר א. שוסטק:

ביקרתי

היישובים האלה. שם הנושא הזה פרוץ לגמרי. אלאא בכמה מהמקומות האלה ושמעתי שם זעקות שבר ממש. יש מקום שיש בו אמבולנס, ויש מקום שיש בו אמבולנס שהוא יכול להיעזר בו מיישוב סמוך.

נרמה לי שהוועדה הזאת יכולה למצוא פתרון

לבעיה זו בשתי דרכים בצורה כללית: האם אי-אפשר לקבוע צאצא מועצה

אזורית מוניציפלית מסיבות תחיקתיות, או אולי צריך לייצור איזה שהוא מינהל איזורי שימלא פונקציה באותו מקום של המועצה האזורית; בשומרון וביהודה ליצור בכל מקום כתובת שתהיה אחראית לנושא התברואתי באופן כללי.

הדבר השני, שתתקבל החלטה שהצבא, שלרשותו

עומדות האחיות הדרושות ליישובים האלה, ורק הוא יכול לשלוח אותן, שתהיה החלטה לפנות לצבא שהוא יזכים לשלוח מטפר אחיות ליישובים החדשים ביהודה ובשומרון, כפי שהוא שולח אחיות למקומות אחרים בתוך ישראל.

דבר נוסף, שהחטיבה להתיישבות של הסוכנות

המבורית תיקח על עצמה את האחריות לשירותים האלה, כפי שהיא אחראית להקמת המבנים, לביצורם ולהקמתם של היישובים בכל השטחים. ודאי שנה נוגע גם לבריאות וגם לחינוך.

הכל נוגע לכולם, והכל באחריותנו כשרים.

השר ז. הר:

החטיבה להתיישבות צריכה לקחת על עצמה את

השר א. שוסטק:

האחריות בתוך התכנון הזה להקמת המבנה

למפא"ה. יש מקומות שבהם משרד הבריאות יכול לפעול ישירות, ויש מקומות שמשרד הבריאות אינו יכול לעשות שם שום דבר באופן ישיר, אלא על-ידי השלוחות שמנישות את העפרה הדרושה ביישובים.

השר דוד לוי:

בכל יישוב קבע, על פי הדיווחים שיש לי,

משרד הבינוי והשיכון מקים מרפאה.

השר א. שוסטק:

בתפוח אין מרפאה; בקרני שומרון אין מרפאה,

ואין רופאים.

השר דוד לוי:

בקרני שומרון יש מרפאה נאה.

השר א. שוסטק:

משרד הבריאות אינו מספק רופאים. משרד

הבריאות עובר היום דרך השלוחות של קופות-

החולים השונות, והן אומרות שאין להן רופאים בשביל המקומות האלה.

זו הבעיה, ואיני מתעלם מבעיה זו.

היו"ר השר א. שרון:

אני רוצה להטביר - בכל אחד מהיישובים האלה

שהוקמו, הן על ידי משרד הבינוי והשיכון והן

על ידי החטיבה להתיישבות, המרפאה נמצאת בתקן של הקמת היישוב. זה

מקובל על כולנו, ומקימים זאת עם תחילת ההתיישבות. הבעיה שנתקלים

בה היא בעיית כוח האדם המקצועי-רפואי. למרות שטיפולים כאלה או אחרים

הם בידי המינהל האיזורי, שמשרד הפנים או משרד הבטחון אחראי לא

לו ומטפל בו, אני לא חושב שנוכל להסתין עם יולדת עד להקמת המינהל

האיזורי. המשימה שלנו היא לא לבכות איש על צוואר דצהו, אלא לפתור

בעיות. אני הייתי מציע לעשות את הפעולות הבאות: דבר ראשון, אני

פונה כאן בקריאה לנציגי מערכת הבטחון האם הם יוכלו לעזור במשהו

בנושא זה.

דבר שני, ליד כל מקום יישוב כזה יש מקום

כאלוף מיקוד לשעבר

אחד שבו יש בית-חולים במרחק לא גדול. מפסיוני|בצבא אני יודע שבמקרה

של צורך היו מנייסיים רופא, אחות וחובש והיו לוקחים אמבולנס ומביאים

היו"ר השר א. שרון:

אותם למקום הדרוש. זה היה טבעי, כי כל אחד חייב לעזור בנושא זה. אותה פנייה שהפניתי כאן לנציגי מערכת הבטחון אני רוצה להפנות לבתי-החולים. בית-חולים ממסלתי שנמצא ברדיוס מסויים ממספר יישובים ביהודה ובשומרון; ישנו בית חולים בחורה, בכפר-סבא, בתל-השומר, ויש בית-חולים בירושלים - אולי צריך לחלק את האחריות ביניהם בנושא זה. צריך לקבוע שיישובים מסויימים יהיו אחראים לבתי-חולים מסויים שהוא הקרוב להם ביותר, עד שימצא פתרון אחר, בחלקו גם על ידי הצבא. אני מבקש משר הבריאות לרכז את הנושא הזה; לפנות למערכת הבטחון ולנסות לבדוק מה הם מוכנים לעשות. אנחנו עלולים לעמוד בפני מצבים חמורים ביותר. אני מבקש משר הבריאות בפגישה בעוד שבועיים לדווח לנו איך נפתרה הבעיה בכל אחד מהמקומות האלה.

צריכה לצאת מכאן הנהיה לבתי-החולים ולצבא.

השר א. שוסטק:

הייתי פונה גם לקופות-החולים. היישובים

היו"ר השר א. שרון:

עצמם נמצאים במגע עם בשלב זה או אחר עם קופות-החולים השונות. יש מקומות שבהם קופות-חולים נעדרות, ויש מקומות שלא. אני לא יכול לרכז פעולה זו, זה לא בתחום שלי; אני יכול לעשות זאת מבחינת כוח האדם והזמן העומדים לרשותי. אני כורע תחת נטל הנושאים האלה שאינם יכולים להיות בטיפול הישיר. אני מבקש את שר הבריאות לרכז את הטיפול בנושא זה באמצעות אנשיו במשרד הבריאות, ואני מבקש בפגישה הבאה לדווח לנו איך נפתרו הבעיות האלה.

היות והבעיה היא רצינית מאד, ואני יודע

אלוף א. תמיר:שבדרך עקיפין היא לא תבוא על פתרונה, אנימציע ששר הבריאות יפגש עם שר הבטחון בנושא של האחיות. צריך שיקימו,

אלוף א. תמיר:

כמו שהקימו בזמנו ביישובי הספר בארץ בצורה מאורגנת, הקימו יחידת מורים ויחידת אחיות; צריך באותה שיטה לספל בשטחים האלה, ולא שכל אחד יחליט בכל הדרגים איפס יש בעיה ואיפה אין בעיה. צריך לפתור בעיות אלה בצורה מסלכתית.

ע. גרייצר:

לפני כשלושת-רבעי השנה היתה ישיבה בראשותו

של עוזי גרור, ממחלקת התכנון של משרד

הבטחון, ושם נוכחו נציגי קופות-החולים וכל מי שיש לו קשר לבעיות הבריאות בשטחים. שם נתקבלה החלטה של הקצבת 5 אחיות לשטחים, ונאמר שזו יפתור את הבעיה, כי כל אחות יושבת במספר יישובים להשלמת הפער במיעור בשטחים. נמצאו אגהיות הדרושות במסגרת ההקצבה, ועכשיו הן יושבות בתל-השומר, כי יום אחד סגן ראש אכ"א הטיל ויטו על הקצבה זו, מפני שלשענתו הרבר לא קיבל את אישורו.

אלוף א. תמיר:

אני מציע שהטיפול בכל הבעיות האלה יתחיל

בפגישה בין שר הבריאות לבין שר הבטחון.

היו"ר השר א. שרון:

האלוף תמיר, שמעת את הבעיות, הוועדה הזאת

אינה צריכה לספל במיפגשים בין שר הבריאות

לבין שר הבטחון, אני מציע שתעלה בעיה זו במערכת שלכם.

השר ח. לנדאו:

הפתרון המסודר הוא כמובן הפתרון הטוב ביותר.

הקמת המבנים זו לא בעיה, וגם השגת הציוד

הדרוש אינו צריך להיות בעיה. הבעיה היא כוח האדם המקצועי, הרופאים

והאחיות. במסגרת הפתרון המסודר, שהוא הטוב ביותר, קופות-החולים

הפועלות ביישובים האלה צריכות לקחת אחריות לחברי קופות-החולים שלהן.

השר ח. לנדאו:

מעבר לרעיון שהועלה כאן על פרישת חסות
בתי-החולים, ואולי יחד אתו, כי אני מאמין בכך, ישנו האלמנט ההתנדבותי
בין האחיות והרופאים בארץ. כאשר מדובר ביהודה ובשומרון יש ערך לכך,
שתהיה התנדבות בשטח זה מעבר למיסוד, ואני מאמין שגם הרופאים והאחיות
ירצו ברצון לשרת בתורנות מסויימת. צריך להתחיל לחתור להתנדבות, כי
יש מקום לזה בשטח זה, עוד לא תם חזון ההתנדבות.

אני מציע שגם משרד הבריאות וגם היישובים
יפנו בקריאה להתנדבות של אחיות ורופאים נוסף לצבא, משרד הבריאות,
בתי-החולים וקופות החולים השונות. ניתן למצוא השלמות שהן השלמות
קריטיות במצבים מסויימים.

כמו כן הייתי מציע לדווקא אפשרויות לקיום
קורסים מזורזים לאחיות לבנות המקום ביישובים השונים. כעבור כמה
חודשים בעיה זו יכולה למצוא את פתרונה.

מ. דרובלס: הבעיה היא של שירותים שבחלקם הגדול משרד

הבריאות צריך לדאוג להם. הקמת תחנות של

טיפת-חלב ביישובים מרוחקים זה נוגע ישירות למשרד הבריאות.

לגבי כוח אדם מקצועי ורופאים - אחת התופעות

הקיימות ביישובים אלה שהרופאים גרים במקומות מרוחקים אשר מפסידים יום

עבודה בגלל קשיי התחבורה. היישובים מחולקים בין שלוש קופות-חולים,

ויש לבדוק אם בתיווכו של משרד הבריאות ניתן לנסות להקים שניים-שלושה

צוותות משותפים עם קופות-החולים, אשר יעברו מיישוב כדי לתת

את השירותים במשותף, ושמשדד הבריאות וקופות החולים ישתתפו בזה. הבעיה

חמורה ואני בטוח שמשרד הבריאות עם קופות-החולים יחד יכולים למצוא

דרך על מנת לעזור לאנשים אלה שחייבים לקבל שירותים אלה.

פ. דרובלס:

לגבי המבנים והציוד אין בעיות, כי זה בתקן של המשרדים השונים. לגבי כוח האדם המקצועי משרד הבריאות צריך למצוא פתרון.

השר א. שוסטק:

מה הפתרון לבעיה המוניציפלית?

היו"ר השר א. שרון:

הבעיה המוניציפלית הובאה למסלה. אני מבקש מנציגי הצבא כאן לפנות לפיקוד המרכז שכל אחד בשטח שלו יבקר במקום וידאג לרופא עם חובש ואחיות מהבסיסים הקרובים. ביישוב כמו תפוח ישנם ילדים, והאמהות צריכות לנסוע עם הילדים לקבל שרות רפואי בירושלים, והן נוסעות ללא הבטחה בטחונית דרך אלבירה ורמאללה. אני מקווה שבעוד שבועיים שר הבריאות יוכל לדרוש לנו שבכל מקום יש

רופא ואחות.

הח/11. שונות - דיווח

לא נוכל היום לשמוע דו"ח על נושא הבינוי

וגם לא על נושא החשמל, אבל יש לי כאן כמה אשאלות שנשאלו,

שברצוני לשאול אתכם לבקש לקבל תשובות עליהן.

קודם-כל הגרעין של קרני שומרון שרצה להפנס

למקום. שנית, מקום הקבע של מעלה האדומים, ששוכן כרגע צמח באיזור

התעשייה שם אי-אפשר לחיות ולהקים מבני מגורים.

פ. דרובלס:לגבי מעלה אדומים אין כל בעיה. הדבר ימצאאת פתרונו בהתאם להחלטה. לגבי קרני שומרון

אבקש את שמעון להסביר את המצב.

השר דוד לוי:

אני הבינתי שישנה כאן נקודה ששעונה השלמה

בינינו ובין הסוכנות, מחוץ למסגרת הוועדה.

מ. דרובלס:

הוועדה אישרה את הנקודה, את אצ הדברים
הטכניים אנחנו נבדוק.

היו"ר השר א. שרון:

לא הצענו להקים יישוב חדש בקרני-שומרון.

הצענו ליד המקום הקיים במרחק כמה מאות
מטרים מפנו, מאחר שזה שטח של גבעות, על אחת הגבעות להקים מחנה זמני
של הגרעין השני שטונה 250 משפחות, אשר זה זמן רב מחכות לעלות על
הקרקע. לעומת זאת החטיבה להתיישבות מציעה להקים את המחנה הזמני
במרחק של 10 ק"מ מהמקום הראשון, וזאת לא נוכל לקבל. גם מבחינת
החלטת הממשלה לא אוכל לקבל זאת, כי מדובר במחנה זמני, שאין להעביר
אותו עוד פעם. (מ. דרובלס: מדובר על מרחק של 3-4 ק"מ). במסלול
של ועדת השרים לבטחון וישיבת הממשלה לא נגמור ענין זה. מדובר על
מחנה זמני על גבעה קטנה במרחק של 900 מטר מהמקום הנוכחי. שניהם
זמניים. ראשית-כל, נושיב אותם במקום. לו היינו יכולים לגשת לבנייה
ולתכנון היה טוב. ישנן 250 משפחות שרוצות להתיישבן ומדובר על מחנה
זמני על הגבעה שהיא במרחק של 800-900 מטר דרומית-מערבית מהמקום
הנוכחי. המקום השני המוצע נראה לי כלא מתאים.

מ. דרובלס:

בהמשך להחלטה של הוועדה ישבנו עם אנשי משרד

הבינוי בקשר לאפשרות להקים יישוב קהילתי

מבוסס על חקלאות ותעשייה. משרד הבינוי בונה בקרני שומרון על שלוש
גבעות. אנשי משרד הבינוי טוענים שישוב חקלאי באזור עירוני אינו
רצוי, כי זו צורת התארגנות אחרת. היינו צריכים אצאא שטח שנמצא
בידינו בלי בעיות של הפקעות. הנקודה היא כ-3 ק"מ מהעיר, נשתדל
לקרב אותם, זו האלטרנטיבה שישנה, או שהוועדה תחליט להקים יישוב
קהילתי שצריך להיות בטיפול הדדי. אם זה ייכנס בתחום העיר החטיבה
להתיישבות לא תוכל לטפל בו.

היו"ר השר א. שרון:

איני מוכן לקבל שהמחנה הזמני יוקם במרחק של 4-5 ק"מ מהמקום הנוכחי.

השר ש. תמיר:

איני בטוח שאני מכיר את כל מערכת העובדות, לכן אני אומר זאת בהסתייגות מסויימת. עד כמה שאני זוכר כל הנושא של היאחזות בצורה זו או אחרת, אם זה קבע או זמני, בתחומים אלה הועברו לוועדת השרים לבטחון. בין שזה 10 ק"מ ובין שזה כמה מאות מטרים, נדמה לי שוועדת השרים לבטחון היא הוועדה המוסמכת. כך הבינתי מההחלטה שנתקבלה בממשלה בעקבות מספר אי-הבנות שהיו בין ועדת הבטחון והוועדה להתיישבות. אני מבקש להבהיר דבר זה.

היו"ר השר א. שרון:

לא מדובר ביישוב חדש, מדובר בהשלמת יישוב קיים במסגרת העיבוי. לכן איני מקבל גישה זו של 3-4 ק"מ מהמקום הנוכחי. מדובר בהמשך למקום הזה, כמו שבונים היום בבית-אל. לא מדובר ביישוב חדש, אלא בתוספת במסגרת העיבוי. הממשלה קיבלה החלטה על עיבוי בכל היישובים. ההחלטה עברה את השלב של ועדת השרים לענייני בטחון. מדובר על מחנה זמני. אם הגרעין יתגבש וירצה לעבור להתיישבות קבע אז צריך להביא זאת לוועדת השרים לענייני בטחון.

שמעון רביד:

אם מדובר על מחנה זמני בתחום אותה גדר, חבל שלא תעשה זאת הסוכנות היהודית.

מ. דרובלס:

זה לא יהיה מעשי.

היו"ר השר א. שרון:

איני יכול לקבל זאת. כפי שקבוצת האנשים ההיא עוסקת בהוראת מחקר ברפואה, קבוצת אנשים זו יש לנו בשבילה רזרבה של קרקע חקלאית מהעבר הזה של הקו הירוק, וזה דבר שיהיה לו אופי שונה לגמרי.

מ. דרובלס:

אם הוועדה תחליט להכנס פה, מבחינתנו לא
תהיה בעיה.

י. מרגלית:

ברצוני למסור מה התכניות שלנו לשלוש הגבעות
האלה (תיאור על המפה). כאן נמצאות כ-450

יחידות דיור בבנייה לא צפופה, והכוונה היתה שהגבעה המערבית מיועדת
להיות, עם הכנת היסודות והתשתית על ידינו, שכאן תהיה יוזמה פרטית.
באנו בדברים עם גורם קבלני פרטי שמוכן לבנות שם. זו היתה התכנית.

הי"ר השר א. שרון:

האנשים האלה מוכרחים להתיישב במחנה זמני;
איננו נמצאים במצב שאפשר שיהיו לעשות ככל
העולה על רוחנו. ישנם אילוצים פוליטיים. הדבר ייעשה במסגרת העיבוי,
ולא במסגרת הקמת יישוב אחר. צריך לאפשר ל-250 משפחות אלה שמחכות
לעלות למקום שבו יוכלו להתחבר עם המשפחות שנמצאות בשטח הסמוך.

השר דוד לוי:

אני צריך להעמיד דברים על דיוקם. אין לא
התכננות ולא העמדת מיכשולים לקליטת האנשים
האלה באיזור האמור. שתי הגבעות, כפי שסוכם וכפי שהוחלט, על פי החומר
שבידי, תהיינה יישובים עירוניים גדולים, ומשרד הבינוי והשיכון מופקד
על הביצוע של היישוב הזה, בתכנון ובהיערכות. לגבי הנקודה הספציפית
של הקבוצה מלכתחילה העמדה היתה שזו תהיה כפרית, וכל נסיון לשים אותה
בתוך היישוב העירוני יביא למלחמת רשויות, לשינוי התכנון ודריכה במקום.
אנשי המקצוע יודעים זאת. השאלה היא האם עניינית כדאי לעשות זאת?
אני רוצה שמשרד הבינוי והשיכון מעתה ואילך לא רק שיקבל החלטות לביצוע
בתחום הזה, אלא גם יהיה בין היוזמים הראשונים שיצמיד את הכוח והיכולת
הדרושם לביצוע.

השר דוד לוי:

אני רק מבקש לדעת, האם הריצה הזאת לשים את אותה הקבוצה דוקא באיזור שמתוכנן להיות עירוני לא יהיה בעוכרינו, ולא יטרפד את מה שכולנו היינו רוצים. הושגה פה הסכמה, הואיל וזה דבר שצאצא שבמתכונתו הוא כפרי, סוכם שזה יהיה על גבעה מסויימת. איני רואה סיבה מדוע נחטיא את המטרה בשני הכיוונים: א) הגבעה נקבעה ויש תמימות דעים והיערכות ליישוב בה; אין איש אומר שקבוצה זו לא תתיישב שם; ב) יש אפשרות להמשיך בביצוע התכנון הכולל של היישוב העירוני.

לכן אני מציע לא לעסוק בזה, אלא אם יש דברים שאני לא יודע אותם. אם יש כאן גם הבנה, גם היערכות וגם אפשרות ליישב אותם, אני מציע שנכבד את הסיכום שנקבע בין שני המוסדות המיישבים.

אורי בר-און:

הסיכום היה, שכיוון שהגרעין הזה המיגורן

שלו הוא כפרי ישב במחנה הזמני על הגבעה

השלישית או כשכונה, אבל לא בתוך הטסגרת של היישוב העירוני.

היו"ר השר א. שרון:

בגלל השעה המאוחרת אני מציע לא לסכם בנקודה

זו, ונמשיך בדיון בישיבה הבאה. אני בעד

תכנון, אבל אצא למזלנו לא שעיתי במשך שנה וחצי האחרונות לתביעות שגמתין עד שהכל יתוכנן עד הסוף. במעלה האדומים יש תכנון יפה מאד, אבל אין אפילו בית אחד. אין פנוס. צריך לראות זאת כתכניות חירום. אני מציע שתיעשה בדיקה על ידי משרד הבינוי

והשיכון וחטיבת ההתיישבות ומישהו ממשרדי, כדי שנקבע סופית בנושא זה.

דבר זה עלול לגרום לאיחור בהרבה חודשים. ישנן 250 משפחות שרוצות

לעלות בשומרון, ותהיה זו טעות לא לעשות זאת. אלה שני גרעינים שונים,

ואי-אפשר לשבש את יישובם. מה שיכריע אצלי תהיה השאלה אם הדבר צריך

להידחות בגלל דבר זה. (השר דוד לוי: לא).

היו"ר השר א. שרון:

אני מוכרח לדווח על כמה דברים.

בזמנו היתה החלטה של הממשלה על הקמת מאחז

בבקעת הירדן, אלא וצור מאחז אחד ליד רפיח. אני רוצה שחברי הוועדה

ידעו, כי המאחז ליד רפיח עלה על המקום לפני שלושה שבועות. זהו

~~אחז מאחז~~

חלק מתכנית שלמה שיטנה שם של הקמת - בנוסף לשלושה היישובים הקיימים, /

או שנמצאים בבנייה כרגע: / נצר חזני, קטיף וגני-של, זה המקום הרביעי.

הגרעין נכנס לכפר דרומה לנקודת ההסתנה. כאן מדובר בגוש של יישובים

שהם כולם יישובים דתיים של איחוד המושבים של הפועל המזרחי. המאחז

השני הוא במקום שנקרא נעמה (נועימה), שמקומו צפונית-מזרחית מיריחו,

והוא עלה לפני כ-10 ימים. הוא לא התמקם במקום שנקבע לו, וצריך יהיה

להעביר אותו למקום שקבענו. ~~ממשלה ומועצה מקומית יריחו~~

אלוף א. תמיר:

האנשים שלהם היו בשטח והסכימו למקום.

היו"ר השר א. שרון:

אצ צריך יהיה להעביר אותם למקום שנקבע.

המאחז השלישי עלה היום בשטח שבין ארגמן

לבין מחולה. שלושה המאחזים האלה צריך יהיה להפוך אותם להיאחזויות,

כדי שחטיבת ההתיישבות תוכל להתחיל לפעול שם החל מה-1 באפריל. זה

ההבדל במינוח: המאחז הוא במסגרת האחריות הצבאית; ההיאחזות במסגרת

האחריות של חטיבת ההתיישבות מה-1 באפריל, כאשר הנח"ל ממשיך לשבת שם.

נוסף לזה ברצוני למסור - הוועדה קיבלה

החלטה עוד בספטמבר 1977 בעניין יישוב בשם מתתיהו, צפונה מאחז מהכפר

בצירה על דרך לטרון-רמאללה; צפונה מהיישוב מבוא-חורון על גבול הקו

הירוק. שם צריך להכנס גרעין של פועלי אגודת ישראל, וזה מתוכנן

כגוש של יישובי פועלי אגודת ישראל. יש חשיבות רבה לחזק גוש זה,

וכל מה שיש באיזור זה עד חפץ-חיים ויסודות, מאחר וישנה החלטה על

כך וניתן לגשת שם לעבודה - אני מבקש לגשת לעבודה במקומות אלה למען

ביצוע החלטות קודמות.

שמעון רביר:

יש כבר אישור להכנס לעבודה.

היו"ר השר א. שרון:היתה בזמנו החלטה על הרחבת המרכז האזורישל גוש עציון. לדעתי יש לדבר זה חשיבותעצומה, ואני פונה למשרד הבינוי לספל בזה בהקדם האפשרי. המקום עצמונמצא מזרחית לכביש בית-לחם-חברון. (יוסי מרגלית: מדובר על שטח ירוע).לא, לכן אני מתקן זאת. חוזרים למקום המקורי שהוחלט עליו בזמנו.אלה הדברים שרצייתי להביא לידיעתכם. זהמה שמופיע תחת השם אפרת. הגדרנו זאת כהרחבה איזורית של גוש עציון,ואני מציע לגשת לעבודה. כולם בקיאים בנושא. מדובר כמושב שיתופיאלעזר בגוש עציון מזרחית לכביש בית-לחם חברון על הר השולט גם עליישובי הגוש וגם על הדרך המובילה לכביש החדש שטללנו לתקוע. מתאםהפעולות בשטחים היה בישיבה, הוא בקי בפרטים, וצריך לגשת לעבודה.

אני מציע שבסיכום על הישיבה גודיע, כי

הוועדה שמצה דוחות על התחבורה, על השירותים הרפואיים ועל נושא

המיצפים, ומשרדי הממשלה נתבקשו כל אחד בתחומו לבצע את הנושאים

השונים.

הישיבה נבעלה בשעה 13.40

הת/7 התחבורה ביישובים החדשים ביהודה, שומרון ורמת הגולן

שר התחבורה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ח. לנדאו, ד. לוי, ז. המר;
ה"ה א. בראון, י. שפירא, ש. אבני וא. שילו.

מ ח ל י ט י ם להטיל על מתאם פעולות ההתיישבות בשטחים
להביא בפני שר התחבורה את כל הנושאים התחבורתיים של היישובים
ביהודה, שומרון ורמת הגולן - שדורשים פתרון ע"י משרד התחבורה,
בסיועו או מטעמו - על מנת שמשרד התחבורה יוכל לטפל בהם.

הת/8 ביצוע החלטות הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית

יו"ר הוועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם הוועדה להתיישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית פונה אל משרדי הממשלה והגורמים הנוגעים
בדבר בהסתדרות הציונית העולמית - לבדוק ולהודיע, אם וכיצד
מתבצעות החלטותיה הקשורות בקיום היישובים החדשים שהוקמו על-פי
החלטות הממשלה, ובטיפול בהם.

הת/9 ההתיישבות בגליל - הקמת מצפים ותכנון יישובי קבע

יו"ר הוועדה והמנהל הכללי של החטיבה להתיישבות פותחים.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ש. תמיר, ד. לוי; ה"ה ש. רביד,
ע. לוינסקי, מ. דרובלס, א. בייזץ וא. כץ

מ ח ל י ט י ם:

א. הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית רושמת לפניה את הודעתו של המנהל הכללי של
החטיבה להתיישבות כי במסגרת יישוב הגליל יוקמו שם
ובהקדם האפשרי 29 מצפים כאשר לכל אחד מהם יהיו בין
300-400 ועד 4000 דונם קרקע בבעלות המדינה, באיזורים
שונים. מצפים אלה ייושבו ע"י גרעיני התיישבות וימומנו
באמצעות תקציב שרוכז למטרה זו בחטיבה.

ב. לאחר את הצעתו של שר הבינוי והשיכון להעמיד על סדר יומה
של הוועדה להתיישבות את עניין יישובי הקבע בגליל.

.../פרסונל

הת/10 פרסונל רפואי ושירותים רפואיים ביישובים החדשים ביהודה ובשומרון

יו"ר הועדה ושר הבריאות פותחים.

בדיון משתתפים: השרים ז. המר, א. שוסטק, ד. לוי, ח. לנדאו, א. שרון; הי"ה ע. גרייצר, מ. דרובלס, וא. תמיר.

מ ח ל י ט י ם לבקש את שר הבריאות לבוא בדברים עם שר
הבטחון ועם קופות החולים ובתי החולים האיזוריים, על-מנת
לפתור את בעיות הפרסונל הרפואי והשירותים הרפואיים ביישובים
החדשים ביהודה ובשומרון.

שר הבריאות ידווח בעוד שבועיים לוועדת השרים בנדון.

הת/11 שונות - דיווח בעניינים שוטפים

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ד. לוי, ש. תמיר;
הי"ה מ. דרובלס, ש. רביד, א. בראון, י. מרגלית.

ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

.../

מזכירות הממשלה

.41.

החלטה (שמורה) מס. הת/11 של הוועדה לענייני התיישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, מיום י' בשבט תשל"ט
(7.2.79):

הת/11. ש ו נ ו ת - דיווח בעניינים שוטפים

מ ח ל י ט י מ , מכוח החלטה מס. 414ה(3) של הממשלה
מיום י"ט באדר א' תשל"ח (26.2.78) ובתמשך להחלטה מס. ב/36
של ועדת השרים לענייני בטחון מיום ד' בטבת תשל"ט (3.1.79),
רושמת לפנייה הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית את ההודעות כדלקמן:-

(א) 1. את דבר עלייתם על הקרקע של המאחזים:

(א) האחד - ליד רפיח; בנ.צ.

(ב) השני - במקום שנקרא נעמה(נועימה), צפונה
מזרחית ליריחו. המקום האמור אינו
מקום חקבע של הגרעין ויהיה צורך
להעבירו בבוא היום למקומו הקבוע
בנ.צ. - 734534.

(ג) השלישי - מחולה ד', יעלה על הקרקע שבין
ארגמן לבין מחולה -נ.צ. 739580.

המאחזים הנ"ל ייהפכו החל מיום 1.4.1979 להיאחזו
ויטופלו על-ידי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות
הציונית העולמית.

2. אפשר להתחיל בביצוע העבודות בנ.צ. 693535, הקשה
בהקמת יישוב בשם מתתיהו אשר אושר בהחלטה מס. ב/77
של ועדת השרים לענייני בטחון מיום י' בשבט תשל"ט
(7.2.79).

(ב) לאשר מכוח החלטות מס. 145(הת/25) של הממשלה מיום
ג' בכסלו תשל"ח (13.11.77) ומס. ב/77 של ועדת השרים
לענייני בטחון מיום י' בשבט תשל"ט (7.2.79) - את
תחילתן של העבודות באפרת.

משרד ראש הממשלה
מחלקת משפטים
מס' 7
תאריך: 7.2.79
מס' 7